

Ang Basahon ni Daniel - Numero Usa ka Gatus ug Kapitoan ug Walo

Mga Propetikong Pagkatakdo: Ang Pagpadayag sa Daniel 11 sa Katapusang mga Adlaw

Jeff Pippenger

2024-04-08

Ang mga bersikulo sais ngadto sa disi-nuwebe sa Daniel kapitulo onse nagrepresentar sa kasaysayan nga nagsugod sa haduol nang umabot nga balaod sa Domingo sa Tinipong Bansa sa Amerika, hangtod nga motindog si Michael ug matapos ang panahon sa pagsulay alang sa katawhan. Busa, nagrepresentar usab kini sa kasaysayan sa bersikulo kuwenta y uno hangtod sa bersikulo kuwenta y singko sa maong kapitulo.

Apan siya nga moanha batok kaniya magabuhat sumala sa iyang kaugalingong kabubut-on, ug walay makasukol sa iyang atubangan: ug motindog siya sa mahimayaong yuta, nga pinaagi sa iyang kamot pagalaglagon. Iyang ipunting usab ang iyang nawong aron mosulod uban sa kusog sa tibuok niyang gingharian, ug ang mga matarung uban kaniya; ug mao kini ang iyang pagabuhaton: ug ihatag niya kaniya ang anak nga babaye sa mga kababayen-an, aron laglagon siya: apan siya dili molungtad sa iyang dapig, ni mahimong iya. Human niini iyang ipunting ang iyang nawong ngadto sa mga pulo, ug makakuha siya ug daghan: apan usa ka principe alang sa iyang kaugalingon maoy magapahunong sa kaulawan nga iyang gipahinabo; ug gawas sa iyang kaugalingong kaulawan, ipabalik niya kini ibabaw kaniya. Unya iyang ipunting ang iyang nawong ngadto sa kuta sa iyang kaugalingong yuta: apan siya mapandol ug mapukan, ug dili na hikaplagan. Daniel 11:16–19.

Sa dihang gihisgutan ni Sister White ang kataposang katumanan sa Daniel kapitulo onse, iyang giingon nga “daghan sa kasaysayan nga natuman na niini nga tagna pagausbong.” Ang mga bersikulo 41 hangtod 45 nagasubli sa matagnaong kasaysayan niining mga bersikuloha. Natuman kini nga mga bersikulo sa dihang ang pagano nga Roma mikuha sa pagkontrolar sa kalibotan pinaagi sa una nga pagbuntog sa tulo ka heyograpikanhong dapit.

“Bisan pa nga ang Egipto dili makasukol batok kang Antiochus, ang hari sa amihanan, si Antiochus dili usab makasukol batok sa mga Romano, nga karon miabut batok kaniya. Wala nay mga gingharian nga makahimo pa sa pagsukol niining nagtubong nga gahum. Ang Siria napukan sa pagpanakop, ug gidugang ngadto sa Imperyo Romano, sa dihang si Pompey, BC 65, nagkuha kang Antiochus Asiaticus sa iyang mga kabtangan, ug naghimo sa Siria nga usa ka lalawigan sa Roma.

“Ang maong gahum usab motindog sa Balaang Yuta, ug mokonsumo niini. Ang Roma nahimong nalambigit sa katawhan sa Dios, ang mga Judio, pinaagi sa pakigsaad, sa BC 162, ug sukad niana nga petsa kini nagkupot ug bantugang dapit diha sa kalendaryong profetiko. Hinoon, wala kini makabaton ug hurisdiksiyon ibabaw sa Judea pinaagi sa tinuod nga pagpanaugdaug hangtod sa BC 63; ug unya sa mosunod nga paagi.

“Sa pagbalik ni Pompey gikan sa iyang panaw batok kang Mithridates, hari sa Pontus, duha ka manag-indigay, si Hyrcanus ug si Aristobulus, nag-ilog alang sa korona sa Judea. Ang ilang kaso gidangat sa atubangan ni Pompey, nga sa dili madugay nakamatikod sa pagkadili-matarung sa mga pag-angkon ni Aristobulus, apan buot niya nga iurong sa ulahi ang paghukom niini nga butang hangtod human sa iyang dugay nang gitinguhang panaw ngadto sa Arabia, nga nagsaad nga unya mobalik siya ug husayon ang ilang mga kahimtang sumala sa makita nga matarung ug angay. Si Aristobulus, sa pagkasabut sa tinuod nga mga pagbati ni Pompey, midali pagbalik sa Judea, giarmasan ang iyang mga sakop, ug nangandam alang sa usa ka kusganong pagdepensa, nga determinado, bisan pa sa tanang katalagman, sa pagpabilin sa korona, nga iyang nakita daan nga igahatag sa paghukom ngadto sa lain. Si Pompey misunod pag-ayo sa mikalagiw. Sa nagkaduol na siya sa Jerusalem, si Aristobulus, nga nagsugod sa pagbasol sa iyang gibuhay, migula sa pagsugat kaniya, ug naninguha sa pagpasig-uli sa mga butang pinaagi sa pagsaad sa hingpit nga pagpasakop ug dagkong kantidad sa salapi. Si Pompey, sa pagdawat niini nga tanyag, nagpadala kang Gabinius, nga nagmando sa usa ka pundok sa mga sundalo, aron sa pagdawat sa salapi. Apan sa pag-abot nianang tenyente heneral sa Jerusalem, iyang nakita nga ang mga ganghaan sirado batok kaniya, ug gisultihan gikan sa ibabaw sa mga kuta nga ang siyudad dili motuman sa kasabutan.”

“Si Pompey, aron dili malimbongan sa ingon niini nga paagi nga walay silot, gipaputlan og kadena si Aristobulus, nga iyang gipabilin uban kaniya, ug dihaduha mitungas batok sa Jerusalem uban sa tibuok niyang kasundalohan. Ang mga sumusunod ni Aristobulus pabor sa pagpanalipod sa maong dapit; ang mga sumusunod ni Hyrcanus, sa pag-abli sa mga ganghaan. Sanglit ang ulahi maoy mayoriya ug midaog, si Pompey gihatagan og gawasnong pagsulod ngadto sa siyudad. Tungod niini, ang mga sumusunod ni Aristobulus mibalhin ngadto sa bungtod sa templo, nga hingpit nga determinado sa pagpanalipod nianang dapita maingon nga si Pompey determinado sa pagpaubos niini. Sa katapusan sa tulo ka bulan, usa ka liki ang nahimo sa kuta nga igo alang sa usa ka pagsulong, ug ang dapit nailog pinaagi sa sulab sa espada. Sa makalilisang nga pagpamatay nga misunod, napulog-duha ka libo ka mga tawo ang gipamatay. Makapatandog nga talan-awon, matud sa historyador, ang pagtan-aw sa mga sacerdote, nga niadtong panahona nagahimo sa balaang pag-alagad, nga uban sa malinawon nga kamot ug malig-ong tuyo nagpadayon sa ilang naandan nga buluhaton, daw walay hibangkaagan sa bangis nga kaguliyang, bisan tuod sa ilang palibot ang ilang mga higala gitugyan ngadto sa pagpamatay, ug bisan pa sa makadaghan ang ilang kaugalingong dugo nasagol sa dugo sa ilang mga halad.”

“Human matapos ang gubat, giguba ni Pompey ang mga kuta sa Jerusalem, gibalhin ang pipila ka mga siyudad gikan sa hurisdiksiyon sa Judea ngadto sa Siria, ug nagpahamtang ug buhis sa mga Judio. Busa sa unang higayon ang Jerusalem nahimutang pinaagi sa panakop diha sa mga kamot nianang gahum nga maoy magkupot sa ‘mahimayaong yuta’ sa iyang puthawng paggunit hangtod nga kini hingpit nang nalaglag.

“BERSIKULO 17. Iyang itutok usab niya ang iyang nawong sa pagsulod uban ang kusog sa iyang tibuok gingharian, ug ang mga matarong uban kaniya; ug mao kini ang iyang pagabuhaton: ug iyang ihatag kaniya ang anak nga babaye sa mga kababayan-an, aron sa pagdaut kaniya: apan siya dili motindog pabor kaniya, ni mahimong iya.”

“Si Bishop Newton naghatag ug laing pagbasa alang niini nga bersikulo, nga daw mas matin-aw nga nagpahayag sa kahulogan, ingon sa mosunod: ‘Iyang ipunting usab ang iyang nawong sa pagsulod pinaagi sa kusog sa tibuok gingharian.’ Ang bersikulo 16 nagdala kanato ngadto sa pagsakop sa Roma sa Siria ug Judea. Ang Roma kaniadto nakasakop na sa Macedon ug Thrace. Ang Ehipto mao na lamang karon ang nahibilin sa ‘tibuok gingharian’ ni Alexander nga wala pa mapailalom sa gahom sa Roma, ug kini nga gahom karon mipunting sa iyang nawong sa pagsulod pinaagi sa kusog ngadto nianang nasora.”

Si Ptolemy Auletes namatay niadtong 51 BC. Gibilin niya ang korona ug gingharian sa Ehipto ngadto sa iyang kamagulangang anak nga lalaki ug anak nga babaye, si Ptolemy ug si Cleopatra. Gitagana sa iyang testamento nga sila magminyo sa usag usa, ug maghari nga managsama; ug tungod kay mga batan-on pa sila, gibutang sila ilalom sa pag-atiman sa mga Romano. Gidawat sa katawhang Romano ang maong katungdanan, ug gitudlo si Pompey ingon nga magbalantay sa mga batan-ong manununod sa Ehipto.

“Wala madugay human niini, mibuto ang usa ka panagbingkil tali kang Pompey ug kang Caesar, ug ang bantogang gubat sa Pharsalia gilunsad tali sa maong duha ka heneral. Si Pompey, sa napildi siya, mikalagiw ngadto sa Egipto. Si Caesar diha-diha misunod kaniya didto; apan sa wala pa siya moabot, si Pompey malinlangong gipatay ni Ptolemy, kansang magbalantay siya nga gitugyanan sa pagkatudlo. Busa si Caesar mipuli sa pagkatudlo nga gihatag kang Pompey, ingon nga magbalantay nila ni Ptolemy ug Cleopatra. Iyang hingkaplagan ang Egipto nga nagkaguliyang tungod sa mga panagsamok sa sulod, sanglit si Ptolemy ug si Cleopatra nahimong magkaaway sa usag usa, ug siya gihikawan sa iyang bahin sa paggahum sa pagdumala. Bisan pa niini, wala siya magduhaduha sa pagtugpa sa Alejandria uban sa iyang gamayng pwersa, 800 ka mangangabayo ug 3200 ka kasundaluhang-lakang, sa pagpaminaw sa maong panagbingkil, ug sa pagpaninguha sa paghusay niini. Samtang ang mga kaguliyang nagkaanam matag-adlaw, nasuta ni Caesar nga ang iyang gamayng pwersa dili igo sa pagpadayon sa iyang katungdanan, ug sanglit dili siya makabiya sa Egipto tungod sa amihan nga hangin nga naghuyop niadtong panahona, nagpadala siya ngadto sa Asia, nga nagmando nga ang tanang kasundaluhan nga anaa niya niadtong dapita moanha dayon sa pagtabang kaniya sa labing madali nga mahimo.”

“Sa labing mapahitas-on nga paagi iyang gimando nga sila si Ptolemy ug si Cleopatra kinahanglan magbungkag sa ilang mga kasundalohan, moatubang sa iyang atubangan aron husayon ang ilang mga kalainan, ug motuman sa iyang paghukom. Tungod kay ang Egipto usa ka harihanong gingharian nga gawasnon, kining mapahitas-ong sugo giisip nga usa ka pagpasipala sa iyang harianong dignidad; tungod niini ang mga Egiptohanon, nga napuno sa dakong kasuko, midangop sa mga hinagiban. Mitubag si Cesar nga siya naglihok pinaagi sa gahum sa kabubut-on sa ilang amahan, si Auletes, nga nagtugyan sa iyang mga anak ilalom sa pag-atiman sa senado ug katawhan sa Roma, kansang bug-os nga kagamhanan niadtong panahona gitugyan na ngadto sa iyang kagalingong pagkatawo ingon nga konsul; ug nga, ingon nga magbalantay, siya adunay katungod sa paghukom taliwala kanila.

“Ang maong butang sa katapusan gidala ngadto sa iyang atubangan, ug mga manlalaban gitudlo aron motubag sa katungod sa tagsatagsa ka pundok. Si Cleopatra, nga nahibalo sa

kahuyang sa bantugang Romanhong manlulupig, mihukom nga ang katahom sa iyang presensya mahimong labi pang mabinungahon sa pag-angkon ug hukom nga pabor kaniya kaysa sa bisan unsang manlalaban nga iyang maarkila. Aron makadangat sa iyang atubangan nga walay makamatikod, midangop siya sa mosunod nga limbong: Samtang nahigda siya nga tul-id sa tibuok gitag-on sulod sa usa ka bugkos sa mga sapot, si Apollodorus, ang iyang Sicilianhong sulugoon, milingin niini pinaagi sa usa ka panapton, gihiktan kini ug panit nga higot, ug sa dihang gipasan kini sa iyang kusganong mga abaga nga daw kang Hercules, nangita sa mga lawak ni Caesar. Sa pag-angkon nga siya may gasa alang sa Romanhong heneral, gipasulod siya agi sa ganghaan sa kuta, misulod ngadto sa atubangan ni Caesar, ug gibutang ang gipasan sa iyang tiilan. Sa dihang giabrihan ni Caesar kining buhi nga bugkos, ania karon! ang matahom nga si Cleopatra mitindog sa iyang atubangan. Halayo siya sa pagkawalay-kalipay sa maong limbong, ug sanglit siya may kinaiya nga gihulagway sa 2 Pedro 2:14, ang unang pagtan-aw sa maong hilabihan katahom nga tawo, nag-ingon si Rollin, nakahatag kaniya sa tanang epekto nga iyang gitinguha.”

“Sa ulahi, nagmando si Caesar nga ang igsoon nga lalaki ug babaye maglingkod sa trono nga magkauban, sumala sa tuyo sa testamento. Si Pothinus, ang pangulong ministro sa estado, sanglit siya maoy nag-unang instrumento sa pagpapahawa kang Cleopatra gikan sa trono, nahadlok sa mahimong sangputanan sa iyang pagpahiuli. Busa, misugod siya sa pagpukaw sa pangabugho ug pagkamapintas batok kang Caesar, pinaagi sa pagpasulabi sa taliwala sa katawhan nga ang iyang tinguha mao ang paghatag sa ulahi kang Cleopatra sa bug-os nga gahum. Sa wala madugay misunod ang hayag nga pagrebelde. Si Achilles, nga nangulo sa 20,000 ka mga tawo, miabante aron papahawaon si Caesar gikan sa Alexandria. Pinaagi sa maampingong pagpahimutang sa iyang gamayng pundok sa mga kadalanan ug kasikitang dalan sa siyudad, si Caesar walay kalisod sa pagsalikway sa pag-atake. Gisulayan sa mga Ehipsihanon ang paglaglag sa iyang panon sa mga sakayan. Gitubag niya kini pinaagi sa pagsunog sa ila. Tungod kay ang pipila sa nagdilaab nga mga sakayan nadala duol sa pantalan, pipila sa mga tinukod sa siyudad nasunogan, ug ang bantogang aklatan sa Alexandria, nga naglangkob ug hapit 400,000 ka mga tomo, nalaglag.

“Samtang nagkadugang ang kapintas sa gubat, si Caesar nagpadala sa tanang silingang mga nasod alang sa tabang. Usa ka dakong panon sa mga sakayan miabot gikan sa Asia Minor aron motabang kaniya. Si Mithridates mibiya paingon sa Ehipto uban ang usa ka kasundalohan nga gitigom sa Syria ug Cilicia. Si Antipater nga Idumeanhon miduyog kaniya uban ang 3,000 ka mga Judio. Ang mga Judio, nga nagkupot sa mga agianan paingon sa Ehipto, mitugot sa kasundalohan sa pag-agi nga walay paghunong. Kon wala ang ilang kooperasyon, ang tibuok nga laraw kinahanglan unta napakyas. Ang pag-abot niini nga kasundalohan maoy nakapahukom sa panagsangka. Usa ka mapig-ot nga gubat ang nahitabo duol sa Suba sa Nilo, nga miresulta sa hingpit nga kadaugan alang kang Caesar. Si Ptolemy, sa iyang pagpaningkamot sa pag-ikyay, nalumos sa suba. Unya, ang Alexandria ug ang tibuok Ehipto mitugyan sa mananaog. Niining panahona, ang Roma nakasulod na ug nakasuyop sa tibuok orihinal nga gingharian ni Alexander.”

“Pinaagi sa ‘mga matarong’ sa teksto, sa walay pagduhaduha, gipasabot ang mga Judio, nga mihatag kaniya sa tabang nga nahisgotan na. Kon wala kini, kinahanglan unta nga napakyas

siya; apan pinaagi niini, hingpit niyang gipailalom ang Ehipto sa iyang gahum, BC 47.

“‘Ang anak nga babaye sa mga kababayan-an, nga nagdaut kaniya.’ Ang kailibgon nga nabatongan ni Cesar alang kang Cleopatra, nga pinaagi kaniya siya nagkaaduna ug usa ka anak nga lalaki, gihisgotan sa historyador ingon nga bugtong hinungdan sa iyang pagsugod sa usa ka kampanya nga ingon niana kakuyaw, mao ang gubat sa Ehipto. Kini maoy nakapapabilin kaniya sa Ehipto sa labi pang taas kay sa gikinahanglan sa iyang mga kalihokan, kay iyang gigugol ang tibuok mga gabii diha sa mga kombira ug paghuboghubog uban sa mahugawng rayna. ‘Apan,’ miingon ang propeta, ‘siya dili motindog sa iyang dapig, ni mahimong alang kaniya.’ Sa ulahi si Cleopatra mikuyog kang Antony, ang kaaway ni Augustus Cesar, ug gigamit niya ang tibook niyang gahum batok sa Roma.”

“BERSIKULO 18. Human niini ibaling niya ang iyang nawong ngadto sa mga pulo, ug makakuha siya ug daghan: apan usa ka principe tungod sa iyang kaugalingon maoy magapahunong sa kaulawan nga gipahinabo niya; ug gawas sa iyang kaugalingong kaulawan ipabalik niya kini sa ibabaw niya.”

“Ang gubat batok kang Pharnaces, hari sa Cimmerian Bosphorus, sa kaulahian mipahilayo kaniya gikan sa Egipto. ‘Sa iyang pag-abot ngadto sa dapit diin atua ang kaaway,’ nagaingon si Prideaux, ‘siya, sa walay paghatag ug bisan unsang pahulay ni sa iyang kaugalingon ni kanila, dihadhiha miatake, ug nakabaton ug hingpit nga kadaugan batok kanila; ang taho niini iyang gisulat ngadto sa usa sa iyang mga higala pinaagi niining tulo ka mga pulong: Veni, vidi, vici; Mianhi ako, nakita ko, midaog ako.’ Ang ulahing bahin niini nga bersikulo nalukop sa usa ka matang sa kalawom sa pagkadili-matin-aw, ug adunay panagkalainlain sa opinyon mahitungod sa pag-aplikar niini. Ang uban nag-aplikar niini ngadto sa mas sayong bahin sa kinabuhi ni Caesar, ug naghunahuna nga ilang makita ang katumanan niini diha sa iyang panagbangi kang Pompey. Apan ang mga hitabo sa wala pa ug sa misunod nga tin-aw nga gihubit sa tagna, nagapugos kanato sa pagpangita sa katumanan niining bahina sa panagna tali sa kadaugan batok kang Pharnaces ug sa kamatayon ni Caesar didto sa Roma, sumala sa gipakita sa mosunod nga bersikulo. Ang usa ka mas hingpit nga kasaysayan niining panahona mahimong makapadayag ug mga hitabo nga maghimo sa pag-aplikar niining bahina nga walay kalisdanan.”

“BERSIKULO 19. Unya iyang ilingi ang iyang nawong ngadto sa kuta sa iyang kaugalingong yuta: apan siya mapandol ug mapukan, ug dili na hikaplagan.”

“Human niini nga pagdaug, gipildi ni Caesar ang kataposang nahibiling mga tipik sa pundok ni Pompey, si Cato ug si Scipio sa Aprika ug si Labienus ug si Varus sa Espanya. Sa iyang pagbalik sa Roma, ang ‘kuta sa iyang kaugalingong yuta,’ gihimo siya nga diktador nga walay kinutoban; ug gihatagan pa siya sa ubang mga gahum ug kadungganang nga sa pagkatinuod naghimo kaniya nga hingpit nga hari sa tibuok imperyo. Apan ang manalagna miingon nga siya mapandol ug mapukan. Ang pinulongan nagpasabot nga ang iyang kapildihan mamahimong kalit ug wala damha, sama sa usa ka tawo nga sa dili tuyo mapandol diha sa iyang paglakaw. Ug mao gayud kini ang nahitabo niining tawhana, nga nakig-away ug midaog sa lima ka gatus ka gubat, nakakuha ug usa ka libo ka mga siyudad, ug nakapatay ug usa ka milyon usa ka gatus kasiyam ug duha ka libo ka mga tawo, apan napukan siya, dili taliwala sa

kaguliyang sa gubat ug sa takna sa panagsangka, kondili sa dihang naghunahuna siya nga ang iyang agianan malinawon ug pinatikan sa mga bulak, ug sa dihang gituohang halayo pa ang katalagman; kay, sa dihang milingkod siya sa lawak sa senado ibabaw sa iyang trono nga bulawanon, aron modawat gikan sa maong lawas sa titulo nga hari, ang sundang sa pagbudhi sa kalit mitusok kaniya sa kasingkasing. Si Cassius, si Brutus, ug ang ubang mga managkunsabo midasmag kaniya, ug napukan siya, gituslok sa kaluhaan ug tulo ka mga samad. Sa ingon niana, sa kalit siya napandol ug napukan, ug wala na hingkaplagi, BC 44.”
Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 258–264.

Ang historikal nga katumanan sa paganong Roma (ang hari sa amihanan), nga natukod ibabaw sa trono, maoy usa ka kasaysayan nga naghulagway daan sa kasaysayan sa paglingkod sa modernong Roma sa trono diha sa tulo ka pilo nga panaghiusa nga mahitabo sa haduol na nga balaod sa Domingo. Ang maong kasaysayan gihulagway usab diha sa bersikulo traynta hangtod traynta’y sais, nga nagpaila kon kanus-a ang pagkapapa unang gibutang ibabaw sa trono niadtong 538. Ang mga bersikulo disisais hangtod disinuwebe, ug ang mga bersikulo traynta’y uno hangtod traynta’y sais, silang duha nagrepresentar sa katapusang pagsaka ug pagkapukan sa bigaon sa Tiro. Kana nga kasaysayan girepresentar usab diha sa mga bersikulo singko hangtod nuwebe, sa dihang ang unang hari sa amihanan natukod human mabuntog ang tulo ka heyograpikanhong mga dapit. Human niana misulod siya sa usa ka kasabotan uban sa hari sa habagatan, apan iyang gilapas ang kasabotan, ug isip tubag ang hari sa habagatan mipadapat ug makamatay nga samad, ug ang hari sa amihanan namatay sa pagkabinihag sa Ehipto.

Ang mga bersikulo singko hangtod nuebe, ang mga bersikulo disisais hangtod disinuebe, ug ang mga bersikulo traynta hangtod traynta y sais naghatag ug tulo ka propetikong linya nga natuman sa mga bersikulo kuwarenta hangtod kuwarenta y singko. Sa dihang giila ni Sister White nga “much of the history that has been fulfilled in this prophecy will be repeated,” tinuod nga nagpasabot kini nga ang tibuk kapitulo naghulagway sa mga bersikulo kuwarenta hangtod kuwarenta y singko. Ang mga bersikulo baynte hangtod baynte dos nagtimaan sa pagkatawo ug sa kamatayon ni Cristo, sa ingon nagrepresentar sa panahon sa katapusan sa 1798 ug 1989 pinaagi sa Iyang pagkatawo, ug dayon ang Iyang kamatayon sa krus nagrepresentar sa Oktubre 22, 1844, ug sa balaod sa Domingo.

Ang bersikulo baynte-tres nag-ila sa pakigsaad tali sa mga Judio ug sa Roma, sa panahon sa kasaysayan sa pag-alsa sa mga Maccabeo. Ang “pakigsaad” nianang kasaysayana girepresentahan sa mga petsa nga 161 BC ug 158 BC. Ang kasaysayan sa mga Maccabeo nagrepresentar sa usa ka sulodnong linya nga nagsugod sa usa ka “pakigsaad” tali sa Roma ug sa mga Judiong Maccabeo nga gisugdan sa mga Judio, ug sa katapusan natapos sa pagpamatuod sa mga Judio nga wala silay hari gawas kang Cesar. Ang bersikulo baynte-tres, siyempre, mosunod sa mga bersikulo baynte-uno ug baynte-dos, ug ang bersikulo baynte-uno nag-ila sa pagkatawo ni Cristo, nga usa ka propetikong panahon sa katapusan, ug ang bersikulo baynte-dos nag-ila sa krus, nga nagrepresentar sa balaod sa Domingo.

Sa krus giila sa mga Judio si Cesar (Roma) ingon nga ilang hari, ug ang “kasabotan” sa bersikulo baynte-tres naghigot sa sinugdanan sa pagpili sa mga Judio sa pag-alagad sa Roma, diha mismo sa kataposang punto sa pagmantala sa mga Judio sa ilang pagkamasinugtanon sa Roma. Ang

kataposan sa mga Judio, ingon sa girepresentahan diha sa krus, gisundan sa sinugdanan sa pakig-uban sa mga Judio sa Roma.

Ang mga bersikulo beinte-kuwatro hangtod traynta naghulagway sa tulo ka gatus ug saysenta ka tuig nga ang paganong Roma naghari sa kinatas-ang pagkalabaw sukad sa Gubat sa Actium niadtong 31 BC, hangtod sa pagbalhin sa kaulohan gikan sa Roma ngadto sa Constantinople sa tuig 330. Ang yugto sa tulo ka gatus ug saysenta ka tuig nagatipo sa usa ka libo duha ka gatus ug saysenta ka tuig nga ang papadong Roma naghari sa kinatas-ang pagkalabaw, ug sa tingub sila nagarepresentar sa yugto gikan sa bersikulo kwarenta ug uno, ug sa tulo-ka-bahin nga panaghiusa nga mahitabo sa haduol nga umalabot nga balaod sa Domingo, hangtod sa pagtapos sa panahon sa gracia.

Ang tanang mga linyang matagnaon sa kasaysayan diha sa kapitulo onse nagkaangay sa katapusang unom ka bersikulo sa Daniel onse, apan mao ang matagnaong kasaysayan sukad sa panahon sa katapusan niadtong 1989, nga girepresentahan diha sa bersikulo kwarenta hangtod sa balaod sa Domingo diha sa bersikulo kwarenta’y-uno, nga mao ang “nianang bahin sa tagna ni Daniel nga may kalabutan sa katapusang mga adlaw.” Ang kasaysayan nga gibiyaang walay sulod diha sa bersikulo kwarenta mao ang Pinadayag ni Jesu-Cristo nga mabuksan sa dihang haduol na ang panahon, sa wala pa matapos ang panahon sa pagpasulay.

Padayonon nato kining pagtuon sa mosunod nga artikulo.

“Aduna kita sa mga sugo sa Dios ug sa pagpamatuod ni Jesu-Cristo, nga mao ang espiritu sa pagpanagna. Ang pulong sa Dios adunay mga bililhong hiyas nga walay ikatanding. Kadtong nagsusi niini nga pulong kinahanglan magpabiling malinawon ug tin-aw ang hunahuna. Dili gayod sila angay motugot sa baliko nga kailibgon sa pagkaon o sa pag-inom.

“Kon buhaton nila kini, malibog ang hunahuna; dili nila maagwanta ang kabug-at sa pagkalot pag-ayo aron masuta ang kahulogan niadtong mga butanga nga may kalabutan sa katapusang mga talan-awon sa kasaysayan niining kalibotana.

“Sa dihang ang mga basahon ni Daniel ug Pinadayag mas masabtan pag-ayo, ang mga magtotoo makabaton ug usa ka hingpit nga lahi nga kasinatian sa pagtoo. Hatagan sila ug maong mga panan-aw sa naablihang mga ganghaan sa langit nga ang kasingkasing ug hunahuna mapalig-on pinaagi sa kinaiya nga ang tanan kinahanglan magpalambo aron maangkon ang bulahan nga kahimtang nga mao ang balos alang sa mga putli ug kasingkasing.

“Panalanginan sa Ginoo ang tanan nga mapainubsanon ug maaghop nga mangita sa pagsabot niana nga gipadayag diha sa Pinadayag. Kini nga basahon naglangkob ug hilabihan kadaghang butang nga mabug-at sa pagkadili-mamatay ug puno sa himaya, mao nga ang tanan nga magabasa ug magasusi niini sa kinasingkasing makadawat sa panalangin alang niadtong ‘nga mamati sa mga pulong niining tagna, ug magabantay sa mga butang nga nahisulat dinha.’”

“Usa ka butang sa pagkatinuod masabtan gikan sa pagtuon sa Pinadayag—nga ang kadugtongan tali sa Dios ug sa Iyang katawhan suod ug tin-aw nga malig-on.

“Usa ka kahibulongang kadugtongan ang makita tali sa uniberso sa langit ug niining kalibutana. Ang mga butang nga gipadayag kang Daniel sa ulahi gidugangan sa kapadayagan nga gihatag kang Juan didto sa Isla sa Patmos. Kining duha ka mga basahon kinahanglan tun-an pag-ayo. Kaduha nangutana si Daniel, Hangtud anus-a pa kini ngadto sa katapusan sa panahon?

“‘Ug ako nakadungog, apan wala ako makasabut: unya miingon ako, O akong Ginoo, unsa man ang katapusan niining mga butanga? Ug Siya miingon, Lakaw sa imong dalan, Daniel: kay ang mga pulong gitak-opan ug tinimrihan hangtod sa panahon sa katapusan. Daghan ang pagahinloan, ug pagapapution, ug pagasulayan; apan ang mga dautan magabuhay ug kadautan: ug walay usa sa mga dautan nga makasabut; apan ang mga maalamon makasabut. Ug sukad sa panahon nga ang adlaw-adlaw nga halad pagakuhaon, ug ang makaluod nga butang nga nagapahimong biniyaan igatukod, may usa ka libo duha ka gatus ug kasiyaman ka adlaw. Bulahan siya nga nagahulat, ug makaabut sa usa ka libo tulo ka gatus katloan ug lima ka adlaw. Apan lakaw sa imong dalan hangtod moabut ang katapusan: kay ikaw mopahulay, ug motindog sa imong bahin sa katapusan sa mga adlaw.’”

“Ang Leon sa banay ni Juda mao ang mibuka sa basahon ug mihatag kang Juan sa pinadayag sa mga butang nga mahitabo niining kaulahiang mga adlaw.

“‘Si Daniel mitindog sa iyang bahin aron magdala sa iyang pagpamatuod nga gipatikan hangtod sa panahon sa katapusan, sa diha nga ang mensahe sa unang manulonda igamantala ngadto sa atong kalibotan. Kini nga mga butang adunay walay kinutoban nga kahinungdanon niining ulahing mga adlaw; apan samtang ‘daghan ang pagahinloan, ug pagapution, ug pagasulayan,’ ‘ang mga daotan magapadayon sa pagbuhay sa kadautan: ug walay bisan kinsa sa mga daotan ang makasabut.’ Pagkatinuod gayud niini! Ang sala mao ang paglapas sa balaod sa Dios; ug kadtong dili modawat sa kahayag mahatungod sa balaod sa Dios dili makasabut sa pagmantala sa mga mensahe sa nahaunang, ikaduhang, ug ikatulong manulonda. Ang basahon ni Daniel ginabuksan sa pagpadayag kang Juan, ug kini nagadala kanato ngadto sa ulahing mga talan-awon sa kasaysayan niining yutaa.’”

“Batonan ba sa atong mga igsoon nga kita nagkinabuhi taliwala sa mga kapeligrohan sa ulahing mga adlaw? Basaha ang Pinadayag diha sa kalambigitan niini sa Daniel. Tudloi kining mga butanga.” Testimonies to Ministers, 114, 115.